

ритеты, несмотря на то, что за это время неоднократно сменялся состав правительства. Последние поправки были внесены в Стратегию в 2018 году.

Согласно данной стратегии, земли ФРГ (German Länder) несут ответственность за формирование и реализацию региональных политик устойчивого развития во многих сферах: образование, охрана окружающей среды, поддержка региональных экономик, городское и региональное планирование и др.

Одним из главных федеральных законов, регламентирующих стратегическое планирование в Германии, является закон о территориальном (пространственном) планировании – Акт федерального планирования (Federal Regional Planning Act) [3].

Положения закона исходят из необходимости обеспечения конкурентоспособности территорий, базирующейся на их инвестиционной привлекательности. Программы социально-экономического развития и документы территориального планирования интегрированы в стратегическое инвестиционное планирование.

Взаимодействие и координацию между национальным правительством и федеральными землями осуществляет Правительственная комиссия по территориальному планированию (Ministerkonferenz für Raumordnung – MKRO), которая состоит из представителей всех министерств и ведомств.

Все региональные планы в Германии публикуются в СМИ и проходят процедуру открытого общественного обсуждения. Отраслевые планы принимаются на основе региональных планов развития [4].

Несмотря на то, что в Республике Беларусь действует Закон “О государственном прогнозировании и программах социально-экономического развития Республики Беларусь” от 5 мая 1998 года, именно в плане правового регулирования региональной конкурентоспособности немецкий опыт будет чрезвычайно полезен для нашей отечественной экономики.

Анализируя содержание национальной Стратегии устойчивого развития, мы определяем возможность применения немецкой практики в области регулирования региональной конкурентоспособности в целях повышения эффективности правового регулирования региональной конкурентоспособности Республики Беларусь. Применение данной практики должно быть выражено в развитии нормативно-правовой базы, регламентирующей стратегическое планирование в Республике Беларусь, на подобии Акта федерального планирования 1998 года.

При этом мы считаем, что, наряду с другими странами, применение практики ФРГ, как государства романо-германской правовой системы, будет более приемлема для белорусского законодательства.

Заключение. Таким образом, мы делаем вывод, что применение немецкой практики в области регулирования региональной конкурентоспособности будет наиболее приемлемо для законодательства Республики Беларусь. Однако, также нельзя забывать об опыте государств англо-саксонской правовой семьи в этой области, дальнейший анализ которого и определяет перспективу дальнейшего изучения.

1. Шашко, А.А. Конкурентоспособность регионов: сущность и управление / А.А. Шашко // Научно-теоретический, научно-практический, научно-методический журнал. – 2010. - № 1 (55). – С. 45.
2. Perspectives for Germany. Our Strategy for Sustainable Development. Berlin: Federal Government of Germany, 2002.
3. Federal Regional Planning Act (Raumordnungsgesetz, ROG), 1998.
4. Dr.Gunter Mertins, Dra Michaela Paal, Regional planning in Germany. Institutional framework, instruments and effectiveness, Phillips Marburg University, Germany

НАВУЧАННЕ СРОДКАМІ ВІРТУАЛЬНОЇ ЕКСКУРСІЇ

Дубакіна К.В.,

студэнтка 4 курса ВДУ імя П.М. Машэрава, г. Віцебск, Рэспубліка Беларусь

Навуковы кіраўнік – Крыцкая Н.В., канд. філал. навук, дацэнт

У сувязі з укараненнем новых інфармацыйных тэхналогій у працэс адукацыі істотна змяніўся падыход да экскурсій, узніклі новыя віды экскурсій-віртуальныя (мультымедыяныя), інтэрактыўныя экскурсіі. Асабліва вялікую цікавасць выклікае ў навучэнцаў мультымедыяная экскурсія. Створаная мультымедыяным шляхам віртуальная прыроднае асяроддзе стварае эффект прысутнасці, таму такое знаёмства з навакольнай рэчаіснасцю можна назваць віртуальнай экскурсіяй. Ад простага дэманстрацыі відэафільма па той жа

тэме віртуальная экскурсія адрозніваецца інтэрактыўнасцю: магчымасцю самога вучня самастойна ўдзейнічаць у створанай адукацыйным асяроддзі. Інтэрактыўны відэаролік адрозніваецца ад звычайнага тым, што яго можна ў любы момант спыніць і атрымаць вучэбную інфармацыю, неабходную для выканання заданні. Навучэнец, кіруючы курсорам, можа набліжаць розныя аб'екты, паварочваць вакол восі, гэта значыць у адпаведнасці з яго дзеяннямі змяняецца карцінка на экране.

Матэрыялы і метады. Метадалагічнай асновай даследавання сталі працы па псіхалогіі, педагогіцы, метадыцы навучання мове і літаратуры, звязаныя з пазначанай намі тэмай. Аб'ект даследавання – віртуальная экскурсія як сродак навучання. У артыкуле выкарыстоўваліся метады тэарэтычнага аналізу (аналіз і сінтэз, супастаўленне і праблемны аналіз, абагульненне атрыманых матэрыялаў), вывучэнне і абагульненне педагогічнага вопыту настаўнікаў пачатковай школы, мэтанакіраванае назіранне.

Вынікі і іх абмеркаванне. Першыя віртуальныя экскурсіі сталі з'яўляцца ў 1991 годзе. Віртуальная экскурсія-гэта ўяўныя наведвання вывучаемых аб'ектаў з выкарыстаннем сучасных інфармацыйных і тэлекамунацыйных тэхналогій [2].

Структура віртуальных экскурсій, у цэлым адпавядае структуры рэальных экскурсій і ўключае шэраг этапаў: падрыхтоўку, правядзенне, заключэнне, выкарыстанне вынікаў экскурсіі на ўроках або іншых формах навучання.

Экскурсія гэта вынік двух найважнейшых працэсаў: яе падрыхтоўкі і правядзення. Немагчыма забяспечыць высокую якасць правядзення экскурсіі пры непрадуманай падрыхтоўцы.

Падрыхтоўка да віртуальнай экскурсіі пачынаецца з вызначэння мэты, месца і часу яе правядзення. Пры гэтым улічваецца наяўнасць неабходнага абсталявання: мультымедычнага праектара, ноўтбука, камп'ютараў, інтэрактыўных дошак, а таксама электронных адукацыйных рэсурсаў.

Задача віртуальнай экскурсіі заключаецца ў тым, каб дасягнуць мэтай навучання шляхам раскрыцця тэмы з дапамогай дэманстрацыі загадзя падрабязных аб'ектаў і ўзбагаціць пры гэтым навучэнцаў пэўнымі ўражаннямі, у асноўным глядзельнымі, таму пэўныя патрабаванні прад'яўляюцца да адбору навочнага матэрыялу для віртуальнай экскурсіі, які ажыццяўляецца па правілах:

Навочнага матэрыялу не павінна быць шмат, але ў той жа час экспанаты павінны стварыць у вучняў цэласнае ўяўленне аб аб'екце экскурсіі.

Экспанаты павінны быць непасрэдна звязаны з тэмай экскурсіі і паміж сабой і прадстаўляць лагічную паслядоўнасць.

Паколькі правядзенне экскурсіі абмежавана часам, настаўнік, выбудоўваючы яе маршрут, плануе, што ён раскажа дзецям аб кожным экспанате, якія пытанні ім задасць, у які момант будзе гучаць музыка і якая, калі мэтазгодна глядзець відэафрагмент і т.п. тэкст экскурсіі павінен быць складзены загадзя, прадуманы і адпрацаваны спосабы змены экспанатаў (слайды, рэпрадукцыі і т. п.) [1].

Арганізацыя віртуальнай экскурсіі для вучняў пачатковай школы мае сваю спецыфіку. Справа ў тым, што маленькі дзіця не можа доўга выконваць адну і тую ж дзейнасць, калі яна яго не захапляе. Вядучая роля ў любой экскурсіі належыць экскурсаводу, у нашым выпадку-настаўніку, мэтай якога становіцца не толькі паведамленне інфармацыі, але і пастаянная актывізацыя ўвагі вучняў-слухачоў і глядачоў.

Змест і структуру віртуальнай экскурсіі можна разнастаіць віктарынамі, гульнямі, конкурсамі, спаборніцтвамі. Гэта дазваляе зрабіць экскурсію цікавай, займальнай і незабыўнай для малодшых школьнікаў.

Велізарную ролю ў актывізацыі дзейнасці вучняў падчас віртуальных экскурсій гуляе пошукавы метады. Вучні не проста знаёмяцца з матэрыяламі экспазіцыі, але і займаюцца актыўным пошукам навуковай інфармацыі. Гэта дасягаецца шляхам пастаноўкі праблемных пытанняў перад экскурсіяй альбо атрыманнем пэўных творчых заданняў. Падчас правядзення

экскурсіі навучэнцы могуць запісваць тэзісы ў сшытак, капіяваць матэрыялы з сайта ў свае тэчкі, рабіць пазнакі.

Нягледзячы на ўяўную прастату правядзення віртуальных экскурсій на ўроку, настаўнік можа сутыкнуцца з шэрагам праблем. Першая і галоўная праблема гэта адсутнасць падлучэння школы да сеткі Інтэрнэт. Наступнай праблемай можа быць абмежаваную колькасць кампутараў і камп'ютэрных класаў у школе.

У дадзеным выпадку на дапамогу настаўніку могуць прыйсці інтэрактыўныя, мультымедычныя экскурсіі, распрацаваныя самім настаўнікам. Такія мультымедычныя экскурсіі таксама ставяцца да разраду віртуальных, але для іх арганізацыі няма неабходнасці падлучэння да сеткі Інтэрнэт. Дастаткова мець у кабінце кампютар і мультымедычны праектар. Годнасці дадзеных экскурсій у тым, што настаўнік сам адбірае патрэбны яму матэрыял, складае неабходны маршрут, змяняе ўтрыманне згодна з пастаўленым мэтам. Складнікамі дадзенай экскурсіі могуць выступаць відэа, гукавыя файлы, анімацыя, а таксама рэпрадукцыі карцін, малюнкi прыроды, партрэты, фатаграфіі. У матэрыялы такіх экскурсій могуць быць уключаны тэрміны і азначэнні, Гістарычныя карты, тэзісы па тэорыі і многае іншае.

Пры актыўным выкарыстанні электроннага суправаджэння ўжо ў пачатковай школе больш паспяхова дасягаюцца агульныя мэты адукацыі, лягчэй фармуюцца кампетэнцыі ў галіне камунікацыі: уменне збіраць факты, іх супастаўляць, арганізоўваць, выказваць свае думкі на паперы і вусна, лагічна разважаць, слухаць і разумець вусную і пісьмовую гаворка, адкрываць нешта новае, рабіць выбар і прымаць рашэнні.

Заклучэнне. У сувязі з укараненнем новых інфармацыйных тэхналогій у адукацыйны працэс з'явіліся новыя формы навучання. Віртуальная экскурсія як форма навучання ўзнікла зусім нядаўна, але шырока прымяняецца на ўроках. Яна ўвайшла ў сістэму адукацыі, і з'яўляецца адной з формаў арганізацыі вучэбнай дзейнасці навучэнцаў.

1. Калинина, А.А. Методическое пособие по созданию виртуальной экскурсии / А.А. Калина, О.В. Каткова. – Н.Новгород: Мининский университет, 2020.
2. Устюжина, Н.В. Виртуальная экскурсия как инновационная форма обучения / Н.В. Устюжина // Электронный научный журнал «Наука и перспективы». - №2. – 2017.

ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ ВИТЕБСКОЙ ОБЛАСТИ

Зайцева А.В.,

студентка 1 курса ВГУ имени П.М. Машерова, г. Витебск, Республика Беларусь

Научный руководитель – Янкевич. Е.М., ст. преп.

В процессе глобализации человеческий потенциал продолжает оставаться важнейшим ресурсом, не имеющим аналогов. Поэтому любые барьеры на пути его развития вызывают отрицательные последствия. Вложения в развитие человеческого капитала становятся одними из самых эффективных инвестиций стран с ограниченной ресурсной базой. Республика Беларусь относится как раз к этой категории, поэтому анализ показателей данного потенциала является *актуальным* инструментом при построении вектора демографической политики, как в рамках страны, так и на региональном уровне. Цель исследования – дать анализ состава и структуры демографического потенциала Витебской области.

Материалы и методы. При анализе демографического потенциала использовались показатели Витебской области из официальной статистики, предоставленной Белстатом. Применяемые методы: сравнение, установление причинно-следственных связей.

Результаты и их обсуждение. Демографический потенциал государства характеризует возможности воспроизводства населения и развития человека и определяется важными факторами, такими как: численность населения, рождаемостью и смертностью, половозрастная структура, распределением населения на городское и сельское. основополагающим является численность населения, так как на основе его формируются расчётные и производные показатели, позволяющие с точностью охарактеризовать движение населения.